ges aſſyrioꝝ:ceperūtqꝫ Manaſſen ⁊ vinctū cathenis ⁊ cōpedibꝰ duxerūt i babilonē.⁊ tūc in carcere cognouit pctā ſua:⁊ egit pniam corā dño dicens. Peccaui ſup numeꝝ arene maris. Ibi ipe cognouit ꝙ dñs ē deus.Et ſic excitatꝰ ꝯfitēs:ſurge velociter.ſ.ad pniaꝫ:nō dicēdo cras cras.Nā dicit Helynādus de repatōe lapſus. Surge velociter.nam ſi hodie ſurgere ē difficile cras erit difficiliꝰ.nā qnto iaces diutius:tāto cades ꝓfundiꝰ. Hec ille. Et ſic cadūt cathene de manibꝰ.ſ.quibꝰ te ligauit diabolus. ¶ Quartū eſt eiꝰ indutio:cū dicit.ꝑcinge te.ſ.a voluptate carnis.hoc ē neceſſariū penitētibus Luc.xij. Sint lūbi vrī ꝑcincti. Greg. Lumbos ꝑcingimꝰ cū carnis luxuriā coartamꝰ.Calciate caligas tuas.i.reſiſte terrenis affectiōibus:celeſtia appetēdo.Nā calige fuerūt ſandalia:nō habētes coriū ſup pedes.Et ē affectio ſurſum ab amore terreno denudata:ad Col.iij.Que ſurſum ſunt qrite.Greg.viij.moral. Qui terreno amore vincitur:i deo nullatenꝰ delectatur. Subdit.Circūda tibi veſtimētū tuū.i.decorationē virtutū.ſ.charitatis:hūilitatis.Grego.Non ē ſatis mala nō agere:niſi quis bonis opibꝰ ſtudeat inſudare. Subdit.Et ſequere me.⁊ ſic nihil valet opus ſine ſeqla dñi.Sꝫ quō:habetur Math.xvj. Qui vult venire poſt me abneget ſemetipm:⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequatur me. Nō exponēs Greg.in omel.ait. Relinquamꝰ noſ ipos penitēdo ⁊ deſinamꝰ tales eē quales nos fecimꝰ p pctm:vt mereamur eē tales quales p grām ſumꝰ i baptiſmo.vt ſupbus deſerat ſupbiā:ſuſcipiat hūilitatē. ¶ Subdit.Et petrꝰ ſequebatur angelū p tres portas.Sic peccator xpm.Prima porta eſt pnia Mat.iij. Pniam agite ⁊c.ps.xcix. Introite portas eiꝰ in cōfeſſione.Scda pſeuerātie:ad Gal.vj.Bonū faciētes nō deficiamꝰ. Tertia glie Math.xxv.Que parate erāt ⁊c.Ille ſunt q deſcribuntur.j.Eſdre.ij.Prima ē porta vallis.ſecūda porta pontis. tertia porta regis q eſt ferrea:quā nullꝰ inimicoꝝ pōt deuaſtare.ps.cxlvij.Confortauit ſeras portaꝝ tuaꝝ.Ibi amplius nō clamor ⁊c.Tūc petrus.i.peccator cognoſcit ſe plene liberatum:dicens.Nūc ſcio vere q miſit dñs angelū ſuū:⁊ eripuit me de manu herodis.Et ē mēbꝝ tertiū i quo dixi innuitur petri gratulatio iubiloſa. ¶ Nota ſancti gloriātur de qttuor bñficijs.Primo de perfecta recollectōe ſui.⁊ hoc innuitur cum dicitur.Petrus ad ſe ꝯuerſus.Nā in hac pñti miſeria nulla vł modica ē mētis trāquillitas:ſꝫ quaſi cōtinua ē mētis fluctuatio ⁊ diſpſio.Sꝫ in celeſti pmio diſpſiones oēs cōgregabuntur ſimul:⁊ totus hō ad ſe cōuertetur ⁊ ex intimo corde ſummo bono vnietur.⁊ tūc recte implebitur illud in nobis Math.xxij.⁊ Luc.x.Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo ⁊c.Nam oēs vires aie deo cōiunguntur vt ſint vnꝰ ſpūs cuꝫ deo. Secūdo gloriantur de pfecta cognitōe diuini patrocinij.vñ dicit.Nunc ſcio vere:q p certā expientiā diuie ſuauitatis quā eternalr deguſtāt.⁊ p clarā cognitionē poſſunt dicere.Nūc ſcio vere.i.expimentaliter ſcio:q miſit dñs angelū ſuū.i.filiū.Greg. Quid eſt qd non videt:q videntē oia videt.Bern. Ibi magiſtrū ſemel vidiſſe:eſt oia didiciſſe.¶ Tertio gloriantur de plena ereptione cuiuſlibet inimici quod notatur ibi.Eripuit me de manu herodis.Et hoc fit p angelū magni cōſilij.i.xpm.Iſa.lxj.Dominus miſit me vt pdicarē captiuis indulgētiaꝫ. Apoc.v.Quattuor aialia ⁊ vigintiquattuor ſeniores cantabāt canticū. redemiſti nos deo i ſanguie tuo.Nā demones expectāt pditionē.Cōſiderātes illud Geñ.viij.Senſus ⁊ cogitatio hois ab adoleſcētia ꝓna ſunt ad malū.ps.cxviij.Me expectauerunt peccatores.i.demones i volūtate peccādi exiſtētes:vt pderēt me. ¶ Nota hoc feſtū celebratur qdruplici de cauſa.Primo i memoriā liberationis petri.de qua liberatōe fideles in hierlm erāt valde gauiſi.ita ꝙ petrꝰ cum venit in domū Marie:rhode nō potuit apire ianuaꝫ p gaudio.⁊ poſt intrauit ⁊ dixit rem geſtā:⁊ dixit.Nūciate hec Iacobo ⁊ fratribꝰ. ¶ Secūdo in memoratōeꝫ liberatōis Alexādri pape:q fuit ſextus a btō petro. quē Quirinꝰ dux romanoꝝ habuit in vinculis.q Quirinꝰ dux audiuit ꝙ Alexander ſuſcitaſſꝫ Hermetis filiā:⁊ dixit quirinꝰ alexādro.Habeo gutturoſam filiā:ſi ſanare poteris illā ꝓmitto me recipe fidem tuā.Cui alexāder.Vade duc eam ad carcerem meū.Venit filia noie balbina:⁊ ꝓſtrata ante alexandrū oſculata eſt vincula ſua.Cui alexāder. Noli oſculari filia cathenas meas:ſꝫ boias ſcti petri inquire ⁊ oſculare illas:⁊ ſana eris.Et factū ē:⁊ quirinꝰ baptiſatus eſt.Alexāder papa eccliaꝫ ſāctificauit i honore ſancti petri:⁊ vincula eiꝰ poſuit ibi.¶ Tertio ꝓpter ritꝰ gentiliū deſtructionē.q primū diē auguſti celebrabāt in memoriā octauiani auguſti.Sꝫ Eudoxia filia Theodoſij venit in hieruſalē:⁊ quidā iudeꝰ cathenas dictas ei dedit quibus petrꝰ vinctus fuit ab herode ⁊ venit romā cuꝫ pelagio papa tractauit vt memoria pncipis paganorum non fieret:ſed Petri.Et cathene apportate ſimul ſunt vnite qſi vna facte. ¶ Quarto ppter ptātis ſoluēdi ⁊ ligādi vincula petroꝝ traditionem:vt ab his abſoluat nos auctoritate ſibi conceſſa Mat.xvj.Quodcūqꝫ ſolueris ſup terrā:ſolutum erit ⁊ in celis.Hec auctoritas ē ſibi trina vice tradita.Primo Math.xvj. Secūdo Math.xviij Tertio Ioh.xx.Accipite ſpmſctm:quoꝝ remiſeritis peccata ⁊c.ad deſignāduꝫ ꝙ tribus modis peccamus.ſ.corde.ore.⁊ ope.Et hꝫ nos ab his tribus abſoluere.Quam abſolutionē nobis pſtet Ieſus xpus Marie filius qui eſt in ſecula ſeculoꝝ benedictus.Amen.

¶ De ſancto Laurētio. ¶ Sermo cxij.

Aurētius bonū opus

opatus eſt.Hec ſunt verba eccleſie gloriam beati laurentij pconiſantia ¶ Et non mirum ꝙ aſſumūtur eccleſie verba.quia dicit Bern.Cum chriſti ſponſa alterat verba:fortior eſt iſta tranſpoſitio verboꝝ ꝙ prima.Si eñ Pauli ⁊ Iacobi verba poſita ſunt autētica:cur non verba eccleſie:cuꝫ ſaluator dicit Math.xviij.Qui eccleſiā nō audierit:ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanus. Ideo dicit Innocentiꝰ:⁊ habetur in canone diſt.xj. Quis neſciat ꝙ ab oibus debet obſeruari qd ſancta romana obſeruat eccleſia.Nam dicit Auguſtinus lib.xj.cōtra Fauſtum.Ego euāgelio non cre

derē niſi me catholice eccl'ie autoritaſ admoneret
et ſctūs Tho.in.ij.ij.q.ix.Maximā autoritatē ha
bet eccl'ia q̄ ab omibus ē emulanda.Et pl⁹ ē ſtan
dū in autoritate eccl'ie q̄ꝫ Hiero.vel Auguſtini.qꝛ
dicit Greg.Pctm̄ paganitatis incurrit q̄ eccleſie
ſancte contradicit. Idcirco eccl'ie aſſumo verba i
themate ꝓpoſita.In his v̄bis eccl'ia cōmendat be
atū laurētiū in bonis opibus ꝓpter q̄ ꝯſecutus eſt
eternā gloriā.Si cupim⁹ honorē nō refugiamus
laborē.Sic ergo opemur bona opa vt laurentius
opatus ē. ¶ Pro q̄ ſciendū vt opa nr̄a ſint
deo accepta plura req̄runt.Prio acceptāt ex ope
rantis bonitate.iuxta illud Lu.vj.ꝛ Mat.xij.Bo
nus homo de bono theſauro ꝓfert bonū.qꝛ habe
tur Math.vij.Nō eſt arbor bōa q̄ facit fruct⁹ma
los.ac ſi di.Nullū opus bonū ē deo acceptabile
niſi ab hoīe bono.De quo aug.Nihil eſt bonū .ſ.
meritorie niſi ex te bono. ~~De q̄ aug.Nihil ē bonū~~
~~ſ.meritorie niſi ex te bono.~~ Unde ſicut bona plā
ta facit bonū ſemē.ꝛ rurſus illud bonū ſemē facit
bonā plantā ſi ſeminatū fuerit.ſic bon⁹ homo fac̄
bonū fructū.ꝛ illō bonū op⁹ fac̄ rurſū hoīez bonū
Unde greg.Nō placuit abel ex munere.ſꝫ mun⁹
ex abel.nā inq̄ꜩtū boni ſum⁹ corā deo .intantum
erūt bona nr̄a opa apud deū.¶ Scd̄o opa noſtra
vt ſint deo accepta debent ꝓcedere ex ꝓmpta vo
luntate.Quāto eni ꝓmptior ꝛ beniuolentior eſt
homo.tanto erūt opa bona meliora.Ex hac enim
prompta volūtate offerebat pp̄lus deo donaria.j.
Paral.xxix.cū dixit Dauid.Dn̄e deus patrū no
ſtrorū cuſtodi hanc voluntatē cordis eoꝝ.ꝛ ſemp
in veneratiōe tui nōis iſta ꝑmaneat.quia dr̄.ij.ad
Choꝛ.viij.Si volūtas prompta eſt ſm id qd̄ ha
bet accepta ē.qd̄ autem nō eſt voluntarium non
eſt deo acceptum neq̄ꝫ gratum.Nemo enim inui
tus benefacit.ꝛ ſi bonū ē qd̄ facit.Jō Eccl'i.xxxv.
Omnis voluntari⁹ ꝛ pron⁹ offert deo.qꝛ dic̄ gre
go.Cor ꝛ nō ſbſtantiā penſat deus.nō quātū ſed
ex quāto.ſ.affectu offerat.Ualuit eni petro ꝛ an
dree rhete ꝓ regno celoꝝ.Zacheo dimidiū ſbſtan
tie ſue.valuit vidue emere regnū celoꝝ duob⁹ mi
nutis.valuit alteri calix aq̄ frigide.De q̄ aug.Re
gnū celorū tantū valet q̄ꜩtū habes.valet ad bonā
voluntatē.nā ſm Greg.Nō eſt vacua man⁹ a mu
nere cū archa cordis ſit plena voluntate bona.qꝛ
vt ait Ber.Bona volūtas in aīa ē origo omniū
bonoꝝ ꝛ oīm virtutū mater.q̄ illā habet ſecū ha
bet q̄cquid ei ab bene viuēdū opus ē.Itē cuſtos
aīe ſue debet eē ſollicit⁹ circa cuſtodiā bone vo
luntatis.vt prudenter intelligat ꝛ diſcernat quid
eſt qd̄ vult.ꝛ ꝓpter q̄d vult.ꝛ q̄ꜩtū vult.ꝛ quō velit
vtrū vſq̄ꝫ ad ꝯtemptū ipſius ꝛ oīm que ſūt vl' eſſe
poſſunt.Et h̄ nō tm̄ ex rōis iudicio.ſꝫ etiā ex affe
ctu mētis.vt iā volūtas nō ſit volūtas.ſꝫ amor.De
tali volūtate.Lu.ij.Pax hoīb⁹ bone volūtatꝫ.eo
q̄ dic̄ amb.de officijs.ꝛ habeẗ.lxxxvj.di.non ſatis
eſt bona facere niſi ꝓcedāt ex bona volūtate.hic.
et habeẗ in cañ.xxiiij.q.j.Domin⁹ nō ea q̄ offerūt
reſpicit.ſꝫ volūtatē offerētiū.qꝛ iuſticia nō ex ope
ꝯſummaẗ niſi fuerit volūtas.Et licet opus nō va
let ſine volūtate.tñ ecōuerſo valet volūtas.vt ha
betur de pe.di.j.Aliter.Sufficit voluntas vbi de

ſit operꝫ facultas.¶ Tertio vt opa nr̄a ſint deo ac
cepta debent ꝓcedere ex intētiōis ſinceritate.Eſt
aūt recta ꝛ ſincera intētio vt ſingula opa nr̄a non
ad placendū hoībus ſꝫ ſoli deo faciam⁹.qꝛ de⁹ eſt
nobiliſſimus finis.Idcirco q̄ꜩtūcūq̄ꝫ opi nr̄o talis
finis ꝑ rectā intentionē imponiẗ erit nobile ſupra
modū.iuxta cōe ꝓuerbiū.Si finis bon⁹ ē totum
bonū ē.Jō Ber.Intende in deū ꝛ ꝓpter deū.h̄ ē
vtrāq̄ꝫ faciē facere pulchrā.ſ.actionē ꝛ intētionē.
et h̄ eſt qd̄ dixit dn̄s Math.vj.Si oculus tu⁹ ſim
plex fuerit.totū corpus lucidū erit.Hoc exponēſ
Aug.di.Per oculū intelligere debem⁹ intētionē
qua facim⁹ quicq̄d facim⁹.q̄ ſi munda fuerit et re
cta.ꝛ id aſpiciat.qd̄ aſpiciēdū ē.oīa opa nr̄a que
ſm eā opamur erunt bona.qꝛ dr̄ ad Heb.iiij.Di
ſcretor intentionū ꝛ cogitationū cordis ē de⁹.Et
dixi q̄ intentio nr̄a debet fieri in deū ꝛ ꝓpter deū.
Sed heu aliq̄ intendūt ꝓpter deū.ſꝫ nō in deū.vt
hi qui furanẗ diuitib⁹ ꝛ prebēt elemoſinā paupi
bus.De quib⁹ greg.ꝛ habeẗ in cañ.j.q.j.nō ē.Nō
eſt putanda elemoſina ſi pauperib⁹ diſpenſeẗ qd̄
ex illicitis rebus acquiriẗ.Nam q̄ ita accipit vt di
ſpenſet plus grauaẗ q̄ꝫ iuuaẗ.qꝛ dicit Alexā.papa
et hr̄.xv.q.vij.c.ſacerdotib⁹.Nō eſt opis ſꝫ cordis
inſpector deus.Idcirco tunc opa nr̄a placēt deo.
ſi fiant deifica cordis intētiōe ꝛ charitatiua affectō
ne.ꝛ ex deſiderio ſuperno.nā dic̄ aug.Si q̄s aliq̄d
opatur vt terrenū cōmodū adipiſcaẗ.non erit cor
mundū qd̄ in terra volutaẗ.ꝓpter qd̄ dic̄ Ber.In
tentio ē eo ſuauior ꝛ melior q̄ diuini⁹ ꝯcupiſcaẗ.
¶ Quarto dn̄t fieri cū opis difficultate.h̄ ē q̄ dn̄t
eſſe ardua ꝛ difficilia.vt ex arduis ꝛ difficilib⁹ vo
luntas ꝛ intentio cognoſcaẗ ſerioſa.Ad hāc diffi
cultatē conati ſūt oēs ſancti q̄ deo placere cupie
bant.cōſiderātes q̄ dura ꝛ aſpera ꝛ valde diffici
lia in dn̄o ieſu xp̄o ꝑceſſerūt.qꝛ omibus ſanctis et
electis dicit dn̄s illud Luc̄.xxij.Ego diſpono vo
bis ſicut diſpoſuit mihi pr̄ regnū.ſ.ꝑ dura ꝛ aſpe
ra ingreſſus ſū.ſic ꝛ vos ſequimini veſtigia mea.
Cui ꝯſonat qd̄ ſcribiẗ Actu.xiiij.Per multas tri
bulatōes oportet nos intrare in regnū dei.De q̄
Gal'.v.Qui xp̄i ſūt carnē ſuā crucifixerūt.Nam
ſi nos non caſtigabim⁹.deus vtiq̄ꝫ nos caſtigabit
ſi tn̄ ſum⁹ de numero electoꝝ ꝛ in dei filios cōpu
tati.Nulli ꝫ̄ electoꝝ h̄ parciẗ.ad Heb.xij.Flagel
lat omnē filiū quē diligit.Qui dicit oēm nihil ex
cipit.niſi eos q̄bus nō parciẗ ieternū.ꝓpter qd̄ di
cit Greg.De⁹ hic quibuſdā parcit.vt eos in ꝑpe
tuū feriat.Et q̄ſdā h̄ ferit.vt eos in eternū clarifi
cet.Qd̄ bene ꝛ plene ꝑ ſimilitudinē oſtēdit de de
ſperatꝫ infirmis q̄cq̄d popoſcerint medici dare ꝑ
cipiunt.Et illis q̄ ad ſanitatē reuerti pn̄t q̄cq̄d eis
placet dare ꝯtradicūt.Eligat ꝫ̄ quiſq̄ꝫ qd̄ vult.qꝛ i
poſſibile ē in pn̄ti ꝛ in futuro frui delicijs.Jō ber.
Qui mala p̄ſentia declinare deſiderat.futura ol
no certius expectat.¶ Quito vt opa nr̄a ſint deo
accepta facienda ſunt ſtudioſa viuacitate ꝛ cū ma
gna diligentia.Un̄.ij.Paral'.xix.Agite diligenẗ
et dn̄s erit vobiſcū.nā diligentia in oculis dei pl⁹
placet q̄ꝫ opus.Hec aūt diligentia nihil aliud eſt
niſi intenta deuotio.ꝛ deuota intentio.Et h̄ faci
mus quando mentē infigim⁹ in id qd̄ agim⁹.om

nē euagationē mentis ꝯſtringentes. de hac diligē
tia ꝛ diligēti deuotōe dicit Ber. Admonēd⁹ ē ho-
me ſpūalis quāta pōt puritate cordis intēdere in
eū cui ſacrificiū offert. ſeipm attendere qui offert.
et intelligere ad quid offert. Et i his infigere mē-
tē quouſq; ꝑmat vl' faciat ex h lac deuotionis. Et
tūc homo currit i deuotōe ſine labore ſine ſudore
Bern. ſup cañ. Sicut mel in cera ſic deuotō in aīa
Dicit Rich. de myſtico ſomno. Quid ē aliud de-
uotō ꝗ feruida mētꝫ i deū dilectio. ꝛ vbi ē dilectio
ibi nulla mētis diſtractō. vt dic̄ Ber. Ubi ē amor
ibi nō ē labor ſ; ſapor. nil graue ſ; oīe ſuaue ꝛ le-
ue. iō dicit apl's. j. Cho. xiiij. In eccl'ia magꝫ quiq;
verba volo loq̄ in ſenſu meo. vt ꝛ alios inſtruam
ꝗ decē milia verborū ac ſi di. Breuis orō plus va
let cū deuotiōe ꝗ longa ſine deuotōne. Hoc ē ꝙ
vult Hiero. ꝛ habet de ꝯſe. di. v. c. nō mediocriter.
Non tm̄ verbis ſ; corde orād⁹ ē de⁹. quapropter
melior ē quiq; pſalmorū decātatio cū cordis puri-
tate ꝛ ſpūali hilaritate ꝗ pſalterij modulatio cū
anxietate. Ex illo patet ꝙ vn⁹ pōt plus alio orare
et bona opa facere ꝛ tardius ad celū venire. ꝛ mi-
nus de gaudio habere. de quo aug. Nō diuturni-
tas tēporū. nō numeroſitas operū. ſ; maior dile-
ctio ꝛ deuotio auget hoīs meritū ꝛ premiū. Ideo
Caſſio. Melius ē deuotū in minorib⁹ ꝗ indeuotū
in maioribus opibus inueniri. Ad hāc deuotā dili
gentiā hortamur. Deut. xvj. Nō iuſtū eſt h iuſte
exequaris. Hoc tū fit quādo bonū opus cū diligē
tia ꝛ deuotione facim⁹ ꝛ cū attētōne intellectus.
Unde ꝯſulitur. ij. Chor. x. Oēm intellectū in ob
ſequiū xpi captiuantes. qꝛ ſcribit ſap. j. Spūs ſa-
pientie aufert ſe a cogitatiōib⁹ q̄ fiunt ſine intelle
ctu. i. ꝑter intentionē ꝛ diligentiā. Unde repellere
ſpm̄ſanctū a ſe nō ē in voto cogitātis. fit tū cū cul
pa negligētis vt pūs diſci pline ſe aufert a cogita
tionibus indiſciplinatꝫ. ¶ Sexto opa nr̄a facere
debemus ex ſincera charitate ꝛ intētione charita-
tiua. ſine q̄ nullū opus ꝗtūcūq; de genere bonorū
acceptat. Pñ. j. Chor. xiij. Si linguis hoim loqr
et angelorū. charitatē aūt nō habuero fact⁹ ſū ſi
cut es ſonās ꝛc. In quib⁹ v̄bis apl's ponit q̄ttuor
nobiliora exercitia q̄ fieri ꝑñt. ꝓbans p locū a ma
iori, ꝛ h ſic. ſi tā nobilia ꝛ ſupma exercitia ſine cha
ritate nō valeant. mlt'o min⁹ mediocra ꝛ minora
exercitia nihil valent. Quā autoritatē Ber. expo-
nit di. Charitas ē bonū ſine q̄ nec op⁹ minimū de
ſpicit. ſine q̄ nec maximū acceptat. Nō p dicatio.
ſi linguis angelorū ꝛc. nō fides. ſi mōtes trāſferam
nō elemoſina. ſi facultates oēs in cibos pauperū
diſtribuero. nō corporis afflictō vl' martyriū ſi tra
dā corpus ita vt ardeat. nō miſſarū ſolēnia. qꝛ an-
te fratris reconciliationē mun⁹ ꝓhibet. Eſt enim
fortis vt mors dilectio q̄ nihil aliud ſinit amātem
cogitare ꝗ ꝙ amat. Iō apl's. j. Chor. xvj. Oia ve-
ſtra in charitate fiant. Rō aug. Sola charitas di-
ſtinguit inter filios dei ꝛ diaboli. ¶ Septimo opa
nr̄a dñt fieri ex operantiū mltiplicitate. hoc eſt vt
omnia mēbra corporis ꝛ oēs vires aīe mutuo ſe
adiuuēt ꝛ certatim ꝯueniant ad obſequiū laboris
qꝛ dr̄. Prouer. xviij. Ubi frater adiuuat frēm. ibi
firmior ē ciuitas ꝛ ciuitatis operatio. qꝛ ſi fideliē ſe
adiuuant faciliter op⁹ ꝑficit. talis coadiunatō mlt
tū placet deo. Eccl. xxv. In trib⁹ beneplacitū eſt
ſpiritui meo q̄ ſūt ꝓbata corā deo ꝛ hoibus. quo-
rū vnū eſt ꝯcordia fratrū. i. oim viriū aīe. Si aūt
in his fr̄es diſſentire incipiūt. oīe op⁹ qd̄ agitur
nihil valet. Eccl. xxxv. Unus edificans ꝛ alter de
ſtruens. qd ꝓdeſt vtrūq; niſi labor. Taliter agens
homo nō ꝓficit. Si eni lingua orauerit. man⁹ ſpo
liauerit. aut man⁹ elemoſinā erogauerit. ꝛ lingua
blaſphemauerit qd ꝓficiet ille hō. nihil. qꝛ h ꝓhi-
betur. j. Chor. j. Rogo vos fr̄es ſit vobis nō ſint
ſciſmata. Sed oīa opa nr̄a in charitate ꝯ cordit
faciamus. iuxta illud Col. j. Fructificantes i oīi
ope bono. et Eccs. ix. Qdcūq; pōt man⁹ tua ope-
rari. inſtanter fac. Nā retributio in vita futura erit
ſm opa noſtra. de q̄ pſ. xxvij. ſm opa manuū me
arū retribuet mihi. Apoc. xiiij. Opa illorū ſequū-
tur illos. de q̄ Greg. Scōm differētiā meritorū
erit retributio p̄miorū. Ideo hortamur. Eccl. vi.
Operamini opus veſtrū ante tēpus. ꝛ dabit vob
mercedem veſtram in tempore ſuo.

¶ Sermo cxiij. ¶ Ad idem.

I quis mihi miniſtrat

ſ me ſequat. ꝛ vbi ego ſū. illic ꝛ miniſter
meus erit. Ioh. xij. ¶ In v̄bis premiſſis
duo innuūtur. Prīo docet nos modū ſui ſeruitij
ibi. ſi quis. Scdo ſbiungit p̄miū noſtri laborꝫ. ibi.
vbi ego ſū. De prīo dicit. Si q̄s mihi miſtrat. No
ta quilibet fidel' debet eſſe miſter dei. vt dr̄. j. Cho.
iiij. Sic nos exiſtimet homo. vt miſtros xpi. ꝛ. ij.
Chor. vj. In oibus exhibeam⁹ nos vt miſtros di
Idcirco videndū ē q̄ vult deo miſtrare digne de-
bet duo attēdere. ¶ Prīo qualiter ſe habeat
erga dominū. ſecūdo qualr ad ꝯſeruū. Prīo quo
ad dominū debet habere ſex. Prīo elegantiā vel
innocentiā. ſecūdo intelligentiā. tertio diligentiā
quarto patientiā. q̄nto cōſtantiā. ſexto ꝯcomitan-
tiā. ¶ Prīo igit debet habere innocētiā. j. Thi. iij.
Sint miniſtri xpi nullū habētes crimē. pſ. c. Am
bulans in via imaculata h mihi miſtrabit. Nā do
min⁹ mūdus vult habere mūdos ſeruos. Leui. xj
Sancti eſtote. qm̄ ego ſctūs ſū. Nā dicit Eſa. xx-
iiij. Sicut dñs ſic ꝛ ſeru⁹ ei⁹. Hec innocētia quā
dñſ reqrit a nob ſtat i trib⁹. In cordꝫ puritate. ſmo
nis veritate ꝛ opis ſanctitate. Primo in cordis pu
ritate Aug. Nō requirit deus pulcrā carnē. ſ; pul
crā mentē. Prouer. xxiij. Fili p̄be cor tuū mihi.
Ergo cū itras eccleſiā ad ſeruiēdū deo mūda cor.
Hie. iiij. Laua a malicia cor tuū hierl'm vt ſalua fi
as. ꝛ ſic ſara Thob. iij. Mūdā ſeruaui aiam me-
am ab oi concupiſcentia. Et tales poſſunt aſtare
dño deo Mat. v. Beati mūdo corde. ¶ Scdo cō
ſiſtit in oris vel ſermonis v̄itate. ad Eph. iiij. Lo-
quimini v̄itatē vnuſq̄ſq; cū ꝓximo ſuo. Iaco. iij.
Qui in verbo nō offendit hic ꝑfectus ē vir. Ide
ca. j. Si quis putat ſe religi oſum nō refrenās lin
guam ſuam. vana eſt eius religio. Ideo pſ. xiiij.
querit. Domine quis habitabit i tabernaculo tuo
Reſpondet. Qui loquit veritatē i corde. nec egit
dolum in lingua ſua. pſ. xxxiij. Prohibe linguā
tuam a malo. ꝛ labia tua ne loquant. dolū. ꝓuer.

xxj. Qui cuſtodit os ſuū cuſtodit aniam ſuā mat.
xij. Ex verbis tuis iuſtificaberis. ex verbis tuis cō
dēnaberis. ¶ Tertio ꝯſiſtit in opis ſanctitate. Nā
arbor ex fructu cognoſcit. Math. vij. Ex fructib⁹
eorū cognoſcetis eos. Joh. x. Opa q̄ ego facio te-
ſtimoniū ꝑhibent de me. pſ̄. cxviij. Seruus tuus
ego ſū doce me facere voluntatē tuā. Amb de offi
cijs. Nō eſt ſatis bene velle niſi aſſit bn̄ facere. Jo
Orige. Audite deſides audite negligentes. audi-
te inutiles q̄ ſperatis in h̄ ſaluari ꝙ xp̄iani appel-
lamini. ⁊ nō facitis opa xp̄iani. Cuʒ dicit pſ̄. xvij.
ſm opa manuū tuarū retribuet mihi. gal. vj. Op⁹
ſuū ꝓbet vnuſqſq; Apoc. xiiij. Opa illoꝝ ſequun
tur illos. De his tribus ait pſ̄. xiiij. Dn̄e q̄s habi-
tabit in tabernaculo tuo. Rn̄det pſ̄. xxiij. Inno-
cens manibus. i. opibus. ⁊ mūdo corde. nec iura-
uit in dolo ⁊c̄. De imundis vo petōrib⁹ dr̄ Eſa. j
Quid mihi de multitudine victime vr̄e. man⁹ ei
veſtre plene ſūt ſanguine. i. peccatis. ergo beatus
laurentius mūdus fuit miniſter. de q̄ Eccl. xxxj.
Beatus vir q̄ inuētus ē ſine macula. ſ. cordis oris
et operis. q̄ potuit trāſgredi ⁊ nō ē tranſgreſſus.
¶ Scd̄o bon⁹ miſter debet habere prudētiā ſeu i-
telligentiā. vt ſciat q̄d factur⁹ ſit vel dimiſſur⁹ ꝓ-
uer. xiiij. Acceptus ē regi miniſter itelligēs. Hāc
intelligentiā petebat Salomon. iij. Reg. iij. ⁊ ſap.
ix. Da mihi dn̄e ſediū tuaꝝ aſſiſtricē ſapiētiam vt
mecum ſit ⁊ mecū laboret. vt ſciā quid acceptum
ſit corā te omi tēpore. ¶ Hec prudētia ꝯſiſtit
in tribus. de quib⁹ Sen̄. Si prudēs es in trib⁹ tē-
poribus diſpenſet anim⁹ tu⁹. p̄ntia ordina. p̄terita
recogita. futura ꝓuide. De p̄mo Prouer. xv. Vir
prudēs dirigit viā ſuā. Sic fecit villicus iniq̄tatis
Luc. xvj. Sic prudētes ꝟgines. Mat. xxv. Scd̄o
recordare p̄terita Luc. xvj. q̄r recepiſti bona i vita
tua. Tertō ꝓuide futura Prouer. vj. Vade ad for
micā. o piger ꝯſidera vias e⁹ ⁊ diſce ſapiāʒ. ij. Pro
uer. xiiij. Vir prudēs declinat a malo. ¶ Tertō bo
nus miniſter debet hr̄e diligentiā in agendis ⁊ ſic
matha. Lu. x. Martha ſatagebat circa frequēs mi
niſteriū Ro. xij. Spū feruētes dn̄o ſuiētes. ij. pa-
ral. xix. Om̄ia cū diligentia agite. ⁊ dn̄s erit vobiſ-
cū. Nā negligētes maledicti ſūt a dn̄o. Hiere. xl
viij. Maledictus q̄ facit opus dn̄i negligenter.
¶ Quarto debet habere patiētiā. ij. Cho. vj. In oi
bus exhibeam⁹ noſmetipos ſicut dei miniſtros i
multa patiētia. vt onus dn̄i patienter ſufferamus
Jaco. v. Patiētes eſtote ꝯfirmātes corda vr̄a. Ja-
co. j. Patiētia ꝑfectū opus hʒ. ⁊ ſic beatus lauren
tius. Quinto ꝯſtantiā vt non leuiter a ſeruitio dei
retrahat Lu. j. Seruiam⁹ illi in ſanctitate omib⁹
dieb⁹ noſtris. ij. Paral. ix. Beati ſui tui q̄ aſſiſtūt
corā te omi tp̄e. Math. x. Qui ꝑſeuerauerit vſq; i
finē ⁊c̄. ¶ Sexto debet habere comitantiā dn̄i ſui.
Subdit. me ſequat. Ecc̄. xxiij. Glīa magna ē ſeq̄
dn̄m. Hugo de regalib⁹ diſciplinis. Seq̄ debem⁹
dn̄m in oibus ꝟtutib⁹ ⁊ bonis morib⁹. vt ſicut ad
imaginē ei⁹ creati ſum⁹. ita ad moꝝ ei⁹ ſimilitudi
nē reformemur. j. Joh. ij. Qui dicit ſe in xp̄o ma-
nere. debet ſicut ille ambulauit ⁊ ip̄e ambulare.
X ¶ Pmo. nā ſicut dn̄s nr̄ fuit patiēs. j. Pe. ij. Cū
malediceretur nō maledicebat. ⁊ ſic nos Luc. xxj

In patientia vr̄a poſſidebitis anias vr̄as. Scd̄o
ſic̄ dn̄s nr̄ ē miſericors. Mar. viij. Miſereor ſup
turbā ſic nos Luc. vj. Eſtote miſericordes ſic̄ pat
veſter ⁊c̄. Tertio ſicut xp̄s ſcādalū vitabat. Mat.
xvij. Ne ſcandaliſem⁹ eos. ⁊ ſic nos. j. Cho. x. Si-
ne offenſione eſtote iudeis ⁊ gentib⁹. Quarto ſi-
cut fuit ſtudioſus in orōne. nā i orōne ꝑnoctabat.
Mat. xiiij. Solus orabat in mōte. ⁊ ſic nos Luc.
xviij. Quoniā oportet ſemꝑ orare. Quito ſicut in
om̄ibus opibus nō queſiuit glām ſuam. ſed pr̄is.
Joh. viij. Ego gloriā meā nō quero. ē q̄ querat et
iudicet. ⁊ ſic nos. pſ̄. cxiij. Nō nob dn̄e nō nobis
⁊c̄. ¶ Scd̄o debet ſcire quō debet ſe habere ad fa-
miliā dn̄i ſui. Primo pacificationē ſine rep̄henſio
ne. ij. Choꝝ. vj. Nemini dantes vllā offenſionem
vt nō vitupret miniſteriū vr̄m. Phil. ij. Sitis ſi-
ne reprehenſione in medio natiōis praue. ⁊ inter
eos lucetis ſicut luminaria i mūdo. Heb. xij. Pa
cem ſequimini ⁊ ſanctimoniā ſine q̄ nemo vide-
bit deū. ergo dn̄s voluit eē ſuos pacificos Mat.
v. Qui dixerit fratri ſuo racha. re⁹ erit iudicio. j.
Choꝝ. xj. Si quis videt ꝯtentioſus eē inter vos.
nos talē ꝯſuetudinē nō habem⁹. ij. Thi. ij. ſeruuʒ
dei nō oportet litigare. ſʒ māſuetū eē ad oms. Se
cūdo debet habere ꝑticipationē. ꝙ a dn̄o recipiat
vt cōſeruis cōmunicet. ſic nos. j. Pe. iiij. Vnuſqſ
q; ſic̄ accepit gratiā in alterutrū illā adminiſtrātes
ſicut boni miſtri multiformis. grē. vt ſi habes cō-
ſilium. ſapiam ⁊c̄. Juxta illud Eſa. l. Dedit mihi
dn̄s linguā eruditā vt ſciā ſuſtentare eū q̄ lapſus
eſt ꝟbo. Si tēporalia habes cōmunica. j. Joh. iij.
Qui habuerit ſbſtātiā hui⁹ mūdi ⁊c̄. Si habes grā
am deuotionis ꝓ alijs orādi. ora. Jaco. v. Orate
ꝓ inuicē. Luce. xxij. Ego ꝓ te rogaui petre. ⁊ tu
aliqn̄ ꝯuerſus ꝯfir. ⁊c̄. Si habes fortitudinē mini-
ſtra infirmis ⁊ infimis. Mat. xx. Ego in medio ve
ſtrū ſū ſic̄ q̄ miniſtrat. Tertio ſupportationē one-
ris. vt apl̄s Gal. vj. Alter alterius onera portate.
Eph. iiij. Supportātes inuicē in charitate. ⁊ tene-
mur in noua lege. Nā i veteri lege dr̄ Exod. xxiij.
ſi videris aſinū ⁊c̄. Ro. xv. Debem⁹ nos firmiores
imbecillitates infirmoꝝ ſuſtinere. ¶ Dixi ſecūdo
ſubiungit premiū laboris. ibi. Vbi ego ſū illic et
miniſter me⁹ erit. Aug. Vbi oia bona etiā ſi erūt
in inferno nulli ſbijcient tormēto. Joh. xiiij. Acci
piā vos i meipm vt vbi ego ſū ⁊ vos ſitꝭ. ioh. xvij.
Pater quos dediſti mihi volo vt vbi ego ſū ⁊ il-
lic ſint mecū vt videāt claritatem meā quā dediſti
mihi. ſʒ qui nō ſequunt vbi erunt. Job. x. In terra
miſerie ⁊ tenebraꝝ. vbi nullus ordo ⁊c̄. Baruch.
iij. querit ab illis q̄ mūdo ſeruiūt. Vbi ſunt prin-
cipes gentiū q̄ dn̄antur beſtijs terre. in auib⁹ celi
ludunt. ⁊ nō ē finis inq̄ſitionis eoꝝ. exterminati
ſunt ad inferos deſcenderūt. alij in locū eorū ſur-
rexerūt. Ideo oculi noſtri ſemꝑ ad dominuʒ ⁊ ad
premiū. Itē nota ad p̄miū debet ſe habere ſeruus
tripl̄r. A ¶ Pmo vt frequēter aſpiciat vt anime
tur Greg. Conſideratio p̄mij minuit vim flagelli
ſoē. Spes p̄mij ſolatiū ē laboris. Heb. xj. Moy-
ſes fide negauit ſe filiū filie pharaonis eligēs affli
gi cū populo dei magis ꝙ̄ tēporalis peccati habe
re iocūditatē. ſic ⁊ nos. Greg. Si ꝯſideram⁹ que

ꝓmittunt in celis vileſcūt oīa q̄ ſūt in terris. ¶ Scd̄o debet p̄miū feruēter deſiderare vt labor allenietur. De q̄ Chriſ. Si attēderes requiē celi. labore mūdi nō turbareris. Idcirco ſi terreat te labor reſpice p̄miū. Dicit Bern. Labor meꝰ vix eſt vnius hore ſi amplius nō ſentio p̄ amore. ¶ Tertio patienter illud expectet ne tedio frangatur. ſicut filij iſrael. Nū. xxj. Cepit populū tedere laboris itineris. ꝗ nō venit in terrā ꝓmiſſionis. qꝛ nō patiēter expectabat. Iac. v. Ecce agricola patiēter expectat donec accipiet tēporaneū fructū. Figuratur Gene. xxix. Iacob patienter expectauit ſeptē annis ꝓ rachel. Sic homo fidelis ꝓ ꝯſecutione vite eterne. Iaco. v. Patientes eſtote ꝯfirmātes corda vr̄a. qꝛ dr̄ iaco. j. Patiētia ꝑfectū opus hꝫ. Lu. xxj. In patientia vr̄a poſſidebitis aīas vr̄as. Qualis fuit beatus laurētius. vt patet in eiꝰ legēda.

¶ De aſſumptione beate Marie virginis

¶ Sermo cxliij.

Introduxit me rex in cellā vinariā. exultabimꝰ et letabimur i te. Cañ. j. Et legitur in aſſumptiōe beate marie v̄ginis. ¶ Theophilꝰ in breuiloquio diuerſaꝝ artiū. Ebor decoctū vino forti flexibile efficitur ad inſtar cere. Nam ebur ob ſui dulcedineꝫ vinū imbibit. ⁊ ꝑ ꝯſequēs mollefacit ⁊ molleſcit. quēadmodū vitruꝫ in ſanguine hircino/cornu in oleo/ouū in aceto molleſcūt. Sp̄ualiter. beata virgo maria tanq̄ȝ nobile ebur rōne v̄ginalis caſtitatis vino decocta flexibilis ē i pietate⁊ miſc̄dia erga nos Vnde Bern. ſup Canti. Maria ſinū pietatis omnibus aperit. ⁊ de plenitudine eiꝰ accipiūt vniuerſi. captiui liberationē/egri curationē/triſtes ꝯſolationē/pctōꝛ veniā/iuſtus grām/angelꝰ leticiā. tota trinitas gloriā/ergo digna fuit ⁊ digniſſima vita eterna. qꝛ ſcribitur Math. v. Beati miſericordes. quoniā ipſi miſc̄diam ꝯſequētur. ꝓpter ipſam pietatē q̄ ad oīa vtilis ē. maxime ad ꝓmiſſionē vite eterne. iō ipſa dixit. Introduxit me rex in cellam vinariā. ¶ In verbis p̄miſſis duo innuūtur. Pmo beate v̄ginis aſſumptio glorioſa. ibi. Introduxit me rex in cellā vi. ⁊c̄. Greg. i. in itima gaudia que alijs ſpiritibus occultantur. Scd̄o ſibiungitur ſuoꝛuꝫ donoꝝ ꝯgratulatio iubiloſa. ibi. exultabimꝰ ⁊ letabimur in te. i. ꝯgaudemus honori tuo. ¶ Dixi p̄mo innuitur virginis aſſumptio glorioſa. Hec glorificatio notatur ex tribꝰ. Pmo ex aſſumptionis loco. ipſa habet ſingularē felicitatē ex loco. qꝛ fuit introducta in diuia cellaria. ex modo hꝫ ſingularē iocunditatē. qꝛ fuit ad intima celi gaudia introducta. ex miniſterio habet ſingularē dignitatē. qꝛ nullus angeloꝝ fuit dignꝰ eā introducere niſi ſolus rex regū ⁊ dn̄s dominantiū. De quo introduxit me rex in cellā vinariā. ¶ Nota beata virgo in triplex cellariū fuit introducta. ſ. gr̄e ſapientie ⁊ glorie. De p̄mo Deu. xxviij. Emittet dn̄s benedictionē ſup cellaria tua. i. multitudinē gr̄e. D q̄ȝ ꝓfunde introduxit eā deꝰ in cellariū gr̄e. Prouer. iij. Torcularia tua. i. potētie anie vina dabūt. ſ. gratie. Ber. Quis multitudinē ⁊ altitudinē gr̄e eius inueſtigare poterit. Nā ipſa dotata ē altiori ⁊ perfectiori bono oīm grārum. Eccl. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ v̄itatis. q. d. Omnē gratiā oībus hominibꝰ ad preſentē vitā neceſſariā. ⁊ ad futurā miſericorditer ſum ꝯſecuta. ꝙ potuit dicere illud Eccli. vlti. Videte q̄m nō ſolū mihi laboraui. ſed omibus exq̄rentibꝰ v̄itatē. iō Eccl. xxiiij. Tranſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcitis me. Ber. Maria ſinuꝫ pietatis oībꝰ aperit. ipſa ē benigna theſauraria cui cōmiſit deus theſauꝝ gr̄e ⁊ miſericordie. Idō dixit ei angelus. Aue gr̄a plena. Luc. j. Bern. De plenitudine eiꝰ accipiūt vniuerſi. Eger curationē ⁊c̄. vt ſupra. Proſius. Quos nō ſaluat dei iuſticia ſaluat marie miſc̄dia infinita. Ab h̄ vino gr̄e corroborata ē in merito vite. qꝛ de q̄ȝto gratia maior. de tanto opus meritoriū copioſius. ⁊ ſic ipa excellit alios ſanctos in dono gr̄e. ⁊ in merito. Prouer. vlti. Multe filie regū ꝯgregauerūt diuitias q̄s tu ſupergreſſa es vniuerſas. Nā dr̄. Mat. x. Si q̄s prophetā hoſpitio accepit. mercedem prophete accipiet. Qui accipit iuſtum mercedeꝫ iuſti accipiet. Quid illa meruit q̄ dei filiū nō ſolū i hoſpitio terreſtri. ſꝫ ⁊ in hoſpicio corporis ⁊ anie ſuſcepit. Si meretur ille q̄ dat pauperi indumentū: q̄d illa q̄ filio dei dedit carnis indumentum. Si meretur qui dat pauperi cibū. q̄d illa q̄ de v̄gineis vberibꝰ dedit alimentū. O q̄ȝ ſblimia merita. qꝛ in actiua ⁊ contemplatiua vita ſe ſblimiter exercuit. qꝛ ſimul. alij tamē ſucceſſiue. ſꝫ ſimul ⁊ ſemel vtraq̄ȝ vita eſt ei donata vt infans ab eo aleretur intus dei filius ꝯtēplaretur. Idō hodie legitur euangeliuꝫ de martha et maria ad deſignandū ꝙ ipa in vtraq̄ȝ vita fuit ꝑfecta. Nā ipa habuit ꝑfectiorē diſpoſitionē. ⁊ etiam ꝑfectiorē exercitationē ⁊ rectā intentionē. ¶ Primo ꝑfectiorē diſpoſitionē. Diceres. q̄ diſponunt hoīem ad vitā actiuā. Reſpōdetur. Primuꝫ eſt ꝯſcientie puritas. qꝛ dic̄ Grego. Nulla bona a deo acceptātur q̄ maloꝝ admixtione maculātur. Nā licet multa facit nō ē acceptū niſi hō prius ſit acceptus. Greg. Nō placuit abel ex munere. ſed munus ex abel. q̄d ꝓdeſt deo dare ſua. ſeipm diabolo. Nā nihil poterit fore deo gratū dū ipe ingrꝰ eſt ꝑ mortale pctm̄. Eccl. ix. Qui i vno offēdit multa bona ꝑdit. ideo oportet ꝙ ſit purus in ꝯſcientia Quis vnq̄ȝ fuit maioris puritatis ⁊ dignitatis q̄ȝ ipa. Anſ. Ea puritate nitebat qua maior ſb deo intelligi nequit. Cañ. iiij. Tota pulcra es ⁊c̄. Bern. In puritate trāſcendit oēm angelicā ⁊ oēm celeſtem creaturā. ¶ Scd̄m q̄d requiritur ē recta intentio Greg. Vigilanti cura intētio ē pēſanda. qꝛ dic̄ Alex. papa. ⁊ habetur. xv. q. vj. ſi ſacerdotibꝰ. Nō ſolum ſūt attendēda ea q̄ fiūt. ſꝫ q̄ anio fiunt. Greg. Cor ⁊ nō ſubam penſat deꝰ. Sꝫ que meliorē intentionē habuit q̄ȝ ipa. Bern. Ipſa intēdit in deū ⁊ ꝓpter deū. que nō ſolū in corpe imo ⁊ ſpū exultauit in deo dicēs. Magnificat aīa mea dn̄m ⁊c̄. Idō potuit dicere illō pſ. lxxxiij. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt in deū viuū. ¶ Tertio requiritur ꝙ homo nō totaliter ſit actioni deditus. ſꝫ iteriores vires ⁊ affectus dn̄t deo dari. Ber. Fidelis aīa pre oculis habet nō tantū quid agat. Eccl. xxiij. Fili prebe cor tuū mihi. ac ſi diceret. Quibuſcūq̄ȝ exercitijs mēbra foris dederit volo vt cor tuū affectio